

**CYWILNOPRAWNA OCHRONA
WIZERUNKU OSÓB
POWSZECHNIE ZNANYCH
W DOBIE KOMERCJALIZACJI
DÓBR OSOBISTYCH**

Joanna Sieńczyło-Chlabicz
Joanna Banasiuk

MONOGRAFIE LEX

LEX

a Wolters Kluwer business

CYWILNOPRAWNA OCHRONA WIZERUNKU OSÓB POWSZECHNIE ZNANYCH W DOBIE KOMERCJALIZACJI DÓBR OSOBISTYCH

Joanna Sieńczyło-Chlabicz
Joanna Banasiuk

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

LEX

a Wolters Kluwer business

Warszawa 2014

Praca naukowa finansowana ze środków budżetowych na naukę w latach 2010–2013
jako projekt badawczy własny nr NN 110238639

Stan prawny na 31 grudnia 2013 r.

Wydawca
Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący
Ewa Fonkowicz

Opracowanie redakcyjne
Agata Walkowska

Łamanie
Wolters Kluwer

Układ typograficzny
Marta Baranowska

.....
Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących
im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej
w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło.
A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.
.....

prawoLubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2014

ISBN 978-83-264-3121-0

ISSN 1897-4392

Wydane przez:
Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 00, fax 22 535 81 35
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów / 9

Rozdział I

Dobra osobiste w dobie komercjalizacji / 15

1. Uwagi ogólne / 15
2. Geneza i rozwój ochrony dóbr osobistych w Europie / 17
3. Ewolucja ochrony dóbr osobistych w Polsce / 25
4. Godność jako źródło ochrony dóbr osobistych / 28
5. Pojęcie i istota dóbr osobistych / 32
6. Modele ochrony dóbr osobistych / 36
7. Charakter praw osobistych / 42
 - 7.1. Niemajątkowy charakter / 42
 - 7.2. Niezbywalność / 44
 - 7.3. Bezwzględność / 46
8. Zagadnienie wspólności praw osobistych / 48
9. Wygaśnięcie ochrony dóbr osobistych / 49
10. Geneza i początki komercjalizacji dóbr osobistych / 52

Rozdział II

Naruszenie prawa do wizerunku osób powszechnie znanych przez prasę. Treść prawa do wizerunku / 59

1. Uwagi ogólne / 59
2. Rozwój ochrony prawa do wizerunku w państwach systemu prawa kontynentalnego / 60
3. Geneza i rozwój ochrony prawa do wizerunku w prawie USA w ramach *right of publicity* / 72
4. Koncepcje doktrynalne dotyczące pojęcia wizerunku / 75
5. Wizerunek a instytucje pokrewne / 81
6. Podmiot i przedmiot prawa do wizerunku / 84

7. Rozpowszechnianie wizerunku osób powszechnie znanych / **90**
8. Naruszenie prawa do wizerunku / **94**
9. Treść prawa do wizerunku / **110**

Rozdział III

Cywilnoprawna ochrona prawa do wizerunku osób powszechnie znanych / 119

1. Uwagi ogólne / **119**
2. Przesłanki ochrony prawa do wizerunku na gruncie kodeksu cywilnego i ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych / **121**
3. Środki ochrony praw podmiotowych / **123**
4. Środki ochrony niemajątkowej z tytułu naruszenia prawa do wizerunku / **127**
 - 4.1. Roszczenie o zaniechanie działań zagrażających lub naruszających dobra osobiste / **127**
 - 4.2. Roszczenie o dopełnienie czynności potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia / **129**
 - 4.3. Powództwo o ustalenie / **130**
5. Odpowiedzialność majątkowa z tytułu komercyjnego wykorzystania wizerunku osób powszechnie znanych / **131**
 - 5.1. Zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę w przypadku komercyjnego wykorzystania wizerunku osób powszechnie znanych / **132**
 - 5.2. Roszczenie o zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny / **146**
 - 5.3. Odszkodowanie (*damnum emergens* i *lucrum cessans*) / **149**
 - 5.4. Ustalenie wysokości odszkodowania z tytułu naprawienia szkody majątkowej / **152**
 - 5.5. Żądanie wydania uzyskanych korzyści / **163**
 - 5.6. Roszczenie o wydanie bezpodstawnie uzyskanych korzyści / **165**
 - 5.7. Prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia jako instrument szeroko rozumianej kompensacji w stosunkach pozaumownych / **170**
6. Dopuszczalność pośmiertnej ochrony prawa do wizerunku / **172**

- 6.1. Koncepcje doktrynalne dotyczące pośmiertnej ochrony praw osobistych / **176**
- 6.2. Dopuszczalność pośmiertnej ochrony prawa do wizerunku w kontekście zjawiska komercjalizacji / **184**
 - 6.2.1. Początki wyodrębniania majątkowych elementów prawa do wizerunku w kontekście pośmiertnej ochrony na przykładzie wybranych państw / **184**
 - 6.2.2. Dopuszczalność pośmiertnej ochrony wizerunku w prawie niemieckim / **186**
- 6.3. Ochrona wizerunku po śmierci sportretowanego na gruncie art. 83 pr. aut. / **190**

Rozdział IV

Charakter prawa do wizerunku w dobie komercjalizacji dóbr osobistych / 199

1. Uwagi ogólne / **199**
2. Filozoficzne podejście do procesu komercjalizacji / **201**
3. Pojęcie komercjalizacji dóbr osobistych / **203**
4. Dobra osobiste podlegające komercjalizacji / **212**
 - 4.1. Nazwisko / **213**
 - 4.2. Głos / **215**
 - 4.3. Komercjalizacja innych atrybutów tożsamości osób powszechnie znanych w orzecznictwie sądów amerykańskich / **216**
5. Charakter prawa do wizerunku w dobie komercjalizacji dóbr osobistych / **218**
 - 5.1. Kryteria klasyfikacji praw podmiotowych na majątkowe i niemajątkowe w teorii prawa cywilnego / **220**
 - 5.2. Prawo do wizerunku jako prawo osobiste / **225**
 - 5.3. Prawo do wizerunku jako prawo majątkowe / **226**
 - 5.4. Prawo do wizerunku jako prawo analogiczne do praw na dobrach niematerialnych / **230**
 - 5.5. Dopuszczalność uznania osobisto-majątkowego charakteru prawa do wizerunku w dobie komercjalizacji dóbr osobistych / **232**
6. Charakter skomercjalizowanych dóbr jako przedmiotu praw podmiotowych / **238**
7. Skutki prawne komercjalizacji dóbr osobistych / **241**

Rozdział V

Wpływ orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka na zakres ochrony prawa do prywatności, w tym wizerunku osób powszechnie znanych w prawie krajowym / 251

1. Uwagi ogólne / 251
2. Pozycja europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności w prawie krajowym / 255
3. Prawo do prywatności w orzecznictwie ETPCz i TS UE / 260
4. Prawo do wizerunku jako element prawa do prywatności w orzecznictwie ETPCz / 265
5. Działanie w interesie publicznym jako decydujące kryterium rozstrzygnięcia konfliktu: wolność prasy a ochrona prywatności, w tym wizerunku / 270
6. Europejski Trybunał Praw Człowieka a Trybunał Sprawiedliwości UE – relacje horyzontalne pomiędzy orzeczeniami trybunałów / 278
7. Problematyka związania sądów krajowych orzeczeniami ETPCz / 291
8. Podejście doktryny i judykatury zagranicznej, zwłaszcza niemieckiej, do zagadnienia związania sądów krajowych wyrokiem ETPCz w sprawie *von Hannover v. Niemcy* / 295
9. Wpływ stanowiska ETPCz w sprawie *von Hannover v. Niemcy* na zakres prawa do prywatności, w tym prawa do wizerunku osób powszechnie znanych w prawie krajowym / 301
10. Skutki przystąpienia Unii Europejskiej do europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności / 307

Zakończenie / 311

Bibliografia / 347

Wykaz orzecznictwa sądowego / 369

Wykaz skrótów

Akty prawne

- ABGB** Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch vom 1 Juni 1811 (JGS Nr 946/1811 z późn. zm.) – kodeks cywilny austriacki z dnia 1 czerwca 1811 r.
- BGB** Bürgerliches Gesetzbuch vom 18 August 1896 (tekst jedn.: BGBl. I 2002, S. 42 z późn. zm.) – kodeks cywilny niemiecki z dnia 18 sierpnia 1896 r.
- BVerfGG** Gesetz über das Bundesverfassungsgericht (Bundesverfassungsgerichtsgesetz) w wersji opublikowanej 11 sierpnia 1993 r. (BGBl. I S. 1473 z późn. zm.) – niemiecka ustawa o Trybunale Konstytucyjnym
- EKPCz** europejska Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.)
- GG** Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland vom 23 Mai 1949 (BGBl. S. 1, ostatnia zmiana BGBl. I S. 1478) – Konstytucja Republiki Federalnej Niemiec z dnia 23 maja 1949 r.
- k.c.** ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.)

Konstytucja RP	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
k.p.c.	ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.)
KUG	Gesetz betreffend das Urheberrecht an Werken der bildenden Künste und der Photographie vom 9 January 1907 (RGB1. I S. 7, ostatnia zmiana BGB1. I S. 266) – ustawa o prawie autorskim do dzieł plastycznych i fotograficznych z dnia 9 stycznia 1907 r.
p.o.p.c.	ustawa z dnia 18 lipca 1950 r. – Przepisy ogólne prawa cywilnego (Dz. U. Nr 94, poz. 311 z późn. zm.)
pr. aut.	ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 z późn. zm.)
pr. pras.	ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24 z późn. zm.)
TFUE	Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/2 z późn. zm.)

Czasopisma i publikatory

AfP	Archiv für Presserecht
BGBL	Bundesgesetzblatt. Teil 1
BGHZ	Entscheidungen des Bundesgerichtshofs in Zivilsachen
BVerfGE	Entscheidungen des Bundesverfassungsgericht
D.P.	Dalloz. Recueil périodique et critique mensuel (przed 1941 r.)
Dz. U.	Dziennik Ustaw
Dz. Urz. UE	Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej

GBL.	Gesetzblatt
GP	Gazette du Palais
GRUR	Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht
GRUR Int.	Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht Internationaler Teil
IIC	International Review of Intellectual Property and Competition Law
JCP	Juris-Classeur périodique (Semaine juridique)
JGS	Justizgesetzsammlung
JZ	JuristenZeitung
KPP	Kwartalnik Prawa Prywatnego
NJW	Neue Juristische Wochenschrift
NJW-RR	Neue Juristische Wochenschrift-Recht- sprechungsreport
OSA	Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
OSNC	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
OSNC-ZD	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna – Zbiór Dodatkowy
OSNP	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych
OSP	Orzecznictwo Sądów Polskich
OSPiKA	Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbi- trażowych
OTK-A ZU	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego. Zbiór Urzędowy. Seria A
PiP	Państwo i Prawo
PPH	Przegląd Prawa Handlowego
R.D.P.I.	Revue du droit de la propriété intellectuelle
RGBl.	Reichsgesetzblatt
RGSt	Entscheidung des Reichsgerichts in Strafsachen
RGZ	Entscheidungen des Reichsgerichts in Zivilsa- chen

RTDC	Revue Trimestrielle de Droit Civil
TPP	Transformacje Prawa Prywatnego
WRP	Wettbewerb in Recht und Praxis
ZNUJ PIPWI	Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Instytutu Prawa Własności Intelektualnej
ZNUJ PWiOWI	Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Wynalazczości i Ochrony Własności Intelektualnej
ZUM	Zeitschrift für Urheber- und Medienrecht

Organy i instytucje

BGH	Bundesgerichtshof
BVerfG	Bundesverfassungsgericht
ETPCz	Europejski Trybunał Praw Człowieka
ETS	Europejski Trybunał Sprawiedliwości (do dnia 1 grudnia 2009 r.)
LG	Landgericht
OLG	Oberlandesgericht
RG	Reichsgericht
SA	Sąd Apelacyjny
SN	Sąd Najwyższy
SO	Sąd Okręgowy
TGI	Tribunal de grande instance
TK	Trybunał Konstytucyjny
TS UE	Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (do dnia 1 grudnia 2009 r. ETS)
UE	Unia Europejska
UKHL	United Kingdom House of Lords

WIPO	World Intellectual Property Organization (Światowa Organizacja Własności Intelektualnej)
WSA	Wojewódzki Sąd Apelacyjny

Inne

Nb.	numer brzegowy
niepubl.	niepublikowane
nr	numer
por.	porównaj
s.	strona
t.	tom
tekst jedn.	tekst jednolity
v.	<i>versus</i>
z późn. zm.	z późniejszymi zmianami
z.	zeszyt
zob.	zobacz

Rozdział I

Dobra osobiste w dobie komercjalizacji

1. Uwagi ogólne

Człowiek i jego tożsamość od dawna pozostają przedmiotem refleksji różnych dziedzin nauki. Zgodnie z klasyczną definicją Arystotelesa człowiek jest zwierzęciem rozumnym (*zoon logikon*). Przedmiotowe ujęcie wskazuje na dwoistość bytu ludzkiego, składającego się z aspektu cielesnego i duchowego, tworzących w bycie harmonijną całość. Przedmiotowa koncepcja została zaakceptowana przez przedstawicieli filozofii średniowiecza, a następnie była uznawana przez kolejnych myślicieli aż do czasów współczesnych¹. Konsekwentnie osoba ludzka jawi się w różnych postaciach psychofizycznych i społecznych. Uznanie na gruncie prawa zdolności prawnej człowieka obejmuje jeden z przejawów jego obecności w kontekście systemu prawnego. Jednocześnie zespół indywidualnych atrybutów osobowości ludzkiej (dóbr) pozostaje pod ochroną prawa cywilnego, stosownie do rozstrzygnięć o charakterze etycznym współczesnej kultury prawnej². W tym kontekście problematyka dóbr osobistych stanowi od dawna przedmiot rozważań na gruncie doktryny. Przedstawiciele literatury przedmiotu w licznych opracowaniach z zakresu cywilistyki w sposób kompleksowy przedstawiają zagadnienia związane z aksjologią dóbr osobistych, charakterem poszczególnych wartości oraz ich ochroną. Jednakże należy zauważyć, że obecnie dogmatyka prawa stoi przed koniecznością dokonania reanalizy przedmiotowych ustaleń z uwagi na oddziałujące na sferę dóbr osobi-

¹ J. Burggraf (w:) *Etyka w medycynie. Ujęcie interdyscyplinarne*, red. M.Á. Monge, Warszawa 2012, s. 23–24.

² Z. Radwański, *Koncepcja praw podmiotowych osobistych*, Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny 1988, z. 2, s. 5.

stych zjawisko komercjalizacji, urynkowania poszczególnych dóbr związanych z człowiekiem. Jest to szczególnie istotne z uwagi na fakt, że praktyka obrotu zdaje się niejako wyprzedzać reakcję jurysprudencji. W związku z tym powstaje szereg zagadnień wymagających rozstrzygnięcia, zarówno w sferze teorii, jak i praktyki stosowania prawa.

W celu dokonania oceny, czy obecne mechanizmy rynkowe oddziaływają na sferę dóbr osobistych, a jeżeli tak, to w jakim zakresie, konieczne jest uprzednie przedstawienie istoty problematyki dóbr osobistych w ujęciu tradycyjnym. Analiza genezy i rozwoju ochrony wartości związanych z człowiekiem na podstawie wykładni historycznej pozwoli dokonać oceny obowiązujących rozwiązań prawnych w kontekście zmieniających się stanów rzeczy, będących podstawą wyodrębniania wartości związanych ze sferą człowieka. Ustalenie, co należy rozumieć przez pojęcie „dobra osobiste”, jest ważne z punktu widzenia praw i obowiązków podmiotów stosunków cywilnoprawnych³. Jest to tym bardziej istotne z uwagi na fakt, że podejmowane na gruncie doktryny próby zdefiniowania pojęcia dóbr osobistych odznaczają się abstrakcyjnością i ogólnością przyjmowanej charakterystyki tych dóbr⁴. Trudności związane z ustaleniem, czym są dobra osobiste, wynikają ponadto z braku precyzji i popełnianych błędów językowych. Przedstawiciele doktryny stosują niekiedy zamiennie pojęcia: „dobra osobiste” i „prawa osobiste”, traktując je jako synonimy. W tym kontekście zasadne jest rozważenie, jaki model ochrony dóbr osobistych jest najbardziej efektywny z punktu zabezpieczenia interesów podmiotu uprawnionego. Zagadnieniem wymagającym rozstrzygnięcia jest także ustalenie charakteru praw osobistych. Wyprowadzone wnioski zostaną wykorzystane w dalszej części pracy do weryfikacji tradycyjnej koncepcji w kontekście zjawiska komercjalizacji. Postępujący proces urynkowania dóbr osobistych uzasadnia przeprowadzenie analizy dotyczącej genezy i procesu nabywania przez dobra osobiste wartości majątkowej. Jest to szczególnie widoczne na gruncie orzecznictwa sądowego. Judykatura, rozpatrując kolejne stany faktyczne dotyczące problematyki wykorzystania skomercjalizowanych dóbr osobistych, stopniowo dostrzegała obecność elementów majątkowych w ramach praw osobistych, w szczególności prawa do wizerunku, i uznawała potrzebę ochrony wartości ekonomicz-

³ A. Cisek, *Dobra osobiste i ich niemajątkowa ochrona w kodeksie cywilnym*, Acta Universitatis Wratislaviensis 1989, nr 1016, Prawo CLXVII, s. 35.

⁴ E. Łętowska, *Podstawy prawa cywilnego*, Warszawa 1993, s. 73.

nych zwłaszcza w odniesieniu do osób powszechnie znanych. Przybliżenie początków zjawiska komercjalizacji dóbr osobistych, w szczególności wizerunku, na podstawie wniosków formułowanych przez sądy stanie się podstawą dalszych rozważań dotyczących problematyki naruszeń prawa do wizerunku, jego ochrony oraz charakteru prawa do wizerunku.

2. Geneza i rozwój ochrony dóbr osobistych w Europie

Istnienie dóbr związanych ze sferą uczuć człowieka było uznawane i stopniowo obejmowane ochroną już w czasach antycznych. Pierwsze rozwiązania dotyczące ochrony interesów niemajątkowych jednostki w postaci czci znane były prawu rzymskiemu⁵. Z punktu widzenia ochrony dóbr osobistych powszechnego prawa cywilnego istotne znaczenie miało pojęcie *iniuria* rozumiane jako zniewaga. Zostało one wprowadzone jako delikt do *Lex duodecim tabularum*. Zgodnie z tablicą VIII, 4 karą w przypadku dopuszczenia się zniewagi było 25 asów (*si iniuriam (alteri) faxsit, viginti quinque poenae sunt*). Przedmiotowe rozwiązanie normatywne dotyczyło lekkiego uszkodzenia ciała i nie obejmowało *de facto* bogactwa stanów faktycznych starożytnego Rzymu. W związku z tym w toku rozwoju historycznego pojawiło się pojęcie *contumelia*, które oznaczało pogardę (lekceważenie) lub pogardliwe traktowanie (dyskredytację) innej osoby w słowie lub w czynie, prowadzące do obniżenia wartości tej osoby⁶. Zakres zastosowania skargi był dość szeroki i obejmował m.in. bezwzględność w postępowaniu wobec innej osoby, naruszenie jej uczuć o charakterze rodzinnym oraz złamanie miru domowego⁷. Delikty dotyczące naruszenia wartości związanych z osobą ludzką ewoluowały w szczególności za sprawą ogólnych i szczególnych edyktów pretorskich⁸, doprowadzając do wykształcenia skargi *actio iniuriam*, obejmującej ochroną osobowość człowieka jako członka danej wspólnoty rzymskiej. W konsekwencji przedmiotowa ochrona dotyczyła nie tyle indywidualnej osoby, ile była skierowana

⁵ A. Szpunar, *Ochrona dóbr osobistych*, Warszawa 1979, s. 18.

⁶ K. Martin, *Das allgemeine Persönlichkeitsrecht in seiner historischen Entwicklung*, Hamburg 2007, s. 22–23.

⁷ A. Szpunar, *Zadośćuczynienie za szkodę niemajątkową*, Bydgoszcz 1999, s. 21.

⁸ K. Martin, *Das allgemeine Persönlichkeitsrecht...*, s. 23–28.

Joanna Sieńczyło-Chlabcz – profesor doktor habilitowany nauk prawnych, kierownik Zakładu Prawa Własności Intelektualnej Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku; sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego; stypendystka uniwersytetów w Cambridge i w Oksfordzie; wykładowca wielu uczelni krajowych i zagranicznych; były członek Komisji Prawa Autorskiego oraz arbiter Sądu Polubownego ds. Domen Internetowych; autorka wielu publikacji z zakresu prawa własności intelektualnej, prawa mediów, prawa cywilnego oraz dóbr osobistych.

Joanna Banasiuk – doktor nauk prawnych, adiunkt w Zakładzie Prawa Własności Intelektualnej Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku; stypendystka Wydziału Prawa Uniwersytetu w Bernie w Szwajcarii; autorka publikacji z zakresu prawa autorskiego oraz dóbr osobistych.

■ Publikacja jest całościowym opracowaniem problematyki cywilnoprawnej ochrony wizerunku osób powszechnie znanych w dobie komercjalizacji dóbr osobistych – z uwzględnieniem rozwiązań i orzecznictwa sądowego w wybranych państwach systemu prawa stanowionego i *common law*, a także dorobku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

■ Wiele uwagi poświęcono zwłaszcza:

- problematyce majątkowej ochrony prawa do wizerunku osób powszechnie znanych,
- dopuszczalności pośmiertnej ochrony tego prawa,
- analizie charakteru prawa do wizerunku w dobie komercjalizacji dóbr osobistych.

■ Przedstawiono również wpływ orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka na zakres ochrony prawa do wizerunku osób powszechnie znanych w prawie krajowym.

■ Książka jest przeznaczona dla prawników specjalizujących się w problematyce ochrony dóbr osobistych osób powszechnie znanych oraz prawie mediów; sędziów sądów powszechnych oraz Sądu Najwyższego, wydawców, dziennikarzy, jak również pracowników naukowych, zwłaszcza wydziałów prawa oraz dziennikarstwa.

Uniwersytet Jagielloński

SERIA REKOMENDOWANA PRZEZ KATEDRĘ PRAWA WŁASNOŚCI
INTELEKTUALNEJ WYDZIAŁU PRAWA I ADMINISTRACJI UJ

ISSN 1897-4392
ISBN 978-83-264-3121-0

9 788326 431210

Cena 99 zł
(w tym 5% VAT)

Zamówienia:

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01
zamowienia.książki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

9788326431210 W01P01